

บทคัดย่อ

168891

ชื่อภาคนิพนธ์	: บทบาทของสหกรณ์การเกษตรในการสนับสนุนเกษตรกรอินทรีย์: กรณีศึกษาสหกรณ์การเกษตรบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
ชื่อผู้เขียน	: นายสมบัติ รูปจำดี
ชื่อปริญญา	: ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา	: 2548

การศึกษาเรื่อง “บทบาทสหกรณ์ในการสนับสนุนเกษตรกรอินทรีย์: กรณีศึกษาสหกรณ์การเกษตรบางตาเถร ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1. เพื่อศึกษาบทบาทของสหกรณ์การเกษตรบางตาเถรในการสนับสนุนเกษตรกรอินทรีย์ 2. เพื่อศึกษาขีดความสามารถของสหกรณ์การเกษตรบางตาเถรในการสนับสนุนการเกษตรอินทรีย์ และ 3. เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหา ข้อจำกัด และการพัฒนาขีดความสามารถของสหกรณ์การเกษตรบางตาเถรในการสนับสนุนเกษตรกรอินทรีย์

วิธีการศึกษา เป็นการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In dept Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ได้แก่ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบางตาเถร ประธานสหกรณ์การเกษตรบางตาเถร และกรรมการสหกรณ์บางตาเถรที่มีบทบาทในการบริหารงานสหกรณ์ 2 ท่าน แล้วนำข้อมูลมาเรียบเรียง จัดหมวดหมู่ และวิเคราะห์หาข้อสรุป ผลการศึกษามีดังนี้

1. สหกรณ์ยังไม่สามารถแสดงบทบาทส่วนใหญ่ในการดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตรได้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
2. ขีดความสามารถของสหกรณ์ในการสนับสนุนเกษตรกรอินทรีย์
  - 2.1 ขีดความสามารถด้านการเงิน สหกรณ์การเกษตรบางตาเถรยังไม่สามารถหาแหล่งทุนได้เพียงพอทั้งเพื่อการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นสินเชื่อสำหรับสมาชิก
  - 2.2 ขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารและกรรมการสหกรณ์เกิดจากการจัดตั้งเป็นส่วนใหญ่ มีผู้มีบทบาทและส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพียงไม่กี่คน ลักษณะของ

การบริหารจัดการเป็นไปตามแนวทางบริหารงานประจำ ไม่มีการบริหารในเชิงรุก ซึ่งทำให้ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการบริหารจัดการเพื่อสู่เป้าหมายอย่างแท้จริง

3. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ

3.1 อุปสรรคปัญหาภายใน คือ ด้านบุคลากร ยังไม่สามารถคัดสรรบุคลากรที่มีความพร้อม มีความรู้ความเข้าใจ และมีจำนวนไม่เพียงพอ เงินทุนเป็นอีกปัญหาหนึ่ง สหกรณ์ยังขาดเงินทุนในการบริหารจัดการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

3.2 อุปสรรคปัญหาภายนอก สหกรณ์บางตาเถรเป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งใหม่และยังขาดการสนับสนุนอย่างเพียงพอจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในด้านการเงิน เพื่อสร้างความมั่นคงให้กับสหกรณ์และสร้างความน่าเชื่อถือให้กับสมาชิกและประชาชนโดยทั่วไป และยังมีความขัดแย้งด้านความคิดกับเจ้าหน้าที่สหกรณ์จังหวัด ทำให้ได้รับความร่วมมือที่ไม่ดีเท่าที่ควร

3.3 การพัฒนาขีดความสามารถของสหกรณ์ ยังอยู่ในกรอบจำกัดมาก เนื่องจากขาดการสนับสนุนอย่างเต็มที่จากหน่วยงานของรัฐ ส่วนใหญ่จะเป็นการพัฒนาขีดความสามารถในด้านระบบบัญชี ยังขาดการพัฒนาขีดความสามารถในด้านการบริหารจัดการ

4. ข้อเสนอแนะ

4.1 สหกรณ์ควรกำหนดนโยบายในการสนับสนุนการเกษตร โดยเฉพาะเกษตรกรอินทรีย์ให้ชัดเจน ปัจจุบันเกษตรกรอินทรีย์ยังเป็นเพียงแนวคิดของสหกรณ์เท่านั้น ยังไม่เกิดเป็นรูปธรรมชัดเจน

4.2 สหกรณ์ควรจัดให้มีแหล่งศึกษาความรู้เกี่ยวกับการเกษตร ทั้งเอกสารตำรา รวมถึงการฝึกอบรมให้กับเกษตรกร

4.3 สหกรณ์ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ด้านการเกษตรประจำสหกรณ์เพื่อเป็นที่ปรึกษาให้กับเกษตรกรในด้านวิชาการเพื่อผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.4 ด้านการเงิน

4.4.1 รณรงค์ให้ประชาชนเข้ามาลงทุน โดยการซื้อเรือนหุ้นของสหกรณ์มากขึ้นเพื่อเป็นทุนหมุนเวียน

4.4.2 สหกรณ์ควรจัดให้มีการรับฝากเงินของสมาชิก เพื่อเพิ่มเงินทุนของสหกรณ์

4.4.3 สหกรณ์ควรหาวิธีเพิ่มทรัพย์สินให้กับสหกรณ์เพื่อเป็นหลักประกันในการกู้เงินจากภายนอก โดยหาซื้อที่ดินในลักษณะการผ่อนชำระแต่ขอให้เจ้าของโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้ก่อน

4.5 ด้านบุคลากร สหกรณ์ควรมีการสรรหาบุคลากรที่เหมาะสม มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการเจรจาต่อรอง และมีจำนวนที่เพียงพอในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

ABSTRACT

168891

Title of research paper : Role of Agricultural Cooperatives in Supporting Organic Farming:
A Case Study of Bangtataen Agricultural Cooperatives, Songpeenong
District, Suphanburi province

Author : Mr. Sombat Rupkumdee

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2005

The study was made for the following purposes: 1) to investigate the role of Bangtataen Agricultural Cooperatives in supporting organic farming; 2) to reveal its capability to support organic farming; and 3) to find out the problem and restrictions in developing its capability to support organic farming.

Methodology: The secondary data were taken from related documents and the primary data were collected by in-depth interviewing key informants, namely, the chairman of the Tambon Bangtataen Administrative Organization, the president of Bantataen Agricultural Cooperatives and two executive committee members of Bangtataen Agricultural Cooperatives. The data were categorized and analyzed to find conclusion.

The findings were briefly reported as follows:

1. The cooperatives still could not achieve all the set objectives.
2. Capability of the cooperatives in supporting organic farming.

2.1 Finance: The cooperatives could not find enough fund for efficiency administration and for extending loans to its members.

2.2 Administration and Management: The management and the committee of Bangtataen Agricultural Cooperatives came from appointment. There were only a few who performed the duty or participated in management. It was routine management, so there was no aggressive management. As result, the management was not effective enough to reach the goal.

3. Operational problems

3.1 Internal problems: Few qualified personnel were recruited. The cooperatives still lacked a managerial fund to run organization to achieve its objectives.

3.2 External problems: The cooperatives was newly established and lacked enough support from related organizations, especially financial support to make its members and the general public have trust in it. The cooperatives also had some conflict with some officials in the Provincial Cooperatives Office; therefore, it did not receive good cooperation.

3.3 Capability development: The capacity development was still limited because of the lack of full support from government agencies. As the focus of development was on the accounting system, there was still lack of development in management and administration.

4. Recommendations

4.1 The cooperatives should set a clear policy in supporting organic farming. At present farming is only what it has been thinking of doing, but has not been materialized yet.

4.2 The sources of agricultural knowledge should be available. They can be related textbooks and publications. Training should also be given to the farmers.

4.3 There should be an officer who has agricultural knowledge to give an advice to farmers to combine modern knowledge with local wisdom.

4.4 Finance

4.4.1 People should be more encouraged to be members of the cooperative so as to increase the rotating fund.

4.4.2 There should be a deposit/withdrawal service for its member to increase its fund.

4.4.3 Some way should be found to increase the cooperatives' assets in order to be collateral in making loans from outside.

4.5 Personnel:: Enough qualified personnel should be recruited, especially these with negotiation skill, for efficient management.